

Lapuan Kaupunki
Perusturvakeskus
Vammaisneuvosto
Liuhtarintie 2
62100 LAPUA

LAUSUNTO

VAMMAISNEUVOSTON LAUSUNTO ERITYISLASTEN INTEGROIDUN KOULUMALLIN TOTEUTTAMISESTA

Vammaisneuvosto on kokouksessaan 15.11.2017 päättänyt antaa seuraavan lausunnon erityislasten integroidun koulun rakentamisesta.

Vammaisneuvosto velvoittaa seuraavien seikkojen huomioon ottamiseen erityislapsille suunnatun koulun suunnittelu- ja rakennusprojektissa:

Tilojen tulee mahdollistaa sekä opetuksen eriyttämisen että integroimisen tarkoituksenmukaisella tavalla. Luokkatilojen yhteydessä tulee olla pienempiä tiloja, jotka mahdollistavat esimerkiksi oppialueittain eriytetyn opetuksen järjestämisen. Luokkien välissä tulee olla useampi kuin yksi eriytettävä tila. Eriyttämisen ja integroimisen mahdollisuuden on koskettava myös ruokalaa.

Luokkatilojen on oltava riittävän suuria, jotta liikkuminen apuvälineiden avulla olisi sujuvaa.

Luokkatilat tulee suunnitella akustisesti ja visuaalisesti esteettömäksi. Tämä tarkoittaa sitä, että luokkatilat eivät saa kaikua. Tiloissa tulee välttää heijastavien pintamateriaalien käyttöä. Pintamateriaalien värit on suunniteltava siten, että myös heikkonäköinen erottaa tilat ja huonekalut. Suositellaan eri vammaisliittojen asiantuntijoiden konsultointia esteettömän viimeistelyn tueksi.

Luokkien määrää suunniteltaessa on otettava huomioon, että Hautasen kouluun on vuosittain paljon enemmän tulijoita kuin luokissa on paikkoja. Nykyisen kolmen luokan sijaan suositellaan erityislasten luokkien suunnittelua neljälle luokalle, jotta koulu vastaa myös tulevaisuuden kasvavaan tarpeeseen.

Koulun tiloissa tulee huomioida riittävät säilytystilat apuvälineille, kuten pyörätuoleille, rattaille ja seisomatelineille. Tiloissa tulee olla sähköpyörätuolien latauspisteet. Eteisessä tulee olla mahdollisuus sekä ulkona että sisällä käytettävien liikkumisen apuvälineiden puhdistamiselle.

Jotta tilat olisivat kaikkien oppilaiden omaa toimintaa tukevia, tulee ovien olla sähkökäyttöisiä.

Vammaisilla lapsilla on oltava käytössään aistihuone, jossa on mahdollisuudet monipuoliseen motoriikan kehittämiseen. Koulussa tulee olla liikuntasali, johon siirtyminen ei vaadi erityisen paljon aikaa. Tämä tarkoittaa sitä, että liikuntasaliin siirtyminen ei vaadi liikkumista ulkokautta tai eri kerrosten välillä.

Koulunkäynninohjaajilla tulee olla käytössään sosiaalitulat, joihin siirtyminen ei vie tarpeettoman paljon aikaa. Koulunkäynninohjaajat eivät voi jättää oppilaita yksin tuntien tai välituntien aikana, minkä vuoksi sosiaalitulojen on oltava aivan luokkatilojen äärellä.

Palveluintegraation periaatteen mukaisesti koulun tulee tilojen puitteissa mahdollistaa esimerkiksi terapeuttien jalkautumisen kouluun, lasten toimintaympäristöön. Tilojen tulee olla suunniteltu siten, että ne mahdollistavat esimerkiksi yksilöllisen fysio-, toiminta- ja puheterapian järjestämisen samassa rakennuksessa.

Arjen taidot ovat sekä sosiaalisesti että pedagogisesti vammaisen lapsen tärkeimpiä oppimisen osa-alueita koulussa. Arjen taitojen oppiminen edellyttää, että koulussa on käytössä esteettömät kotitalousopetuksen tilat. Kotitaloustilassa tulee suosia eri korkeuksille säädettäviä tasoja sekä liukutoiminnallisia kaapistoja, joista välineet ovat kaikkien lasten saatavilla. Lisäksi koulussa tulisi olla yksiö tavallisimpiin arjen toimintojen harjoitteluun, johon kuuluu vaatehuolto ja siivoaminen.

Koulu päättyy oppilailla eri aikaa. Osalla iltapäiväkerho alkaa, kun toisilla opetus vielä jatkuu. Osa erityistä tukea tarvitsevistä lapsista ei osaa lukea tai ymmärrä asioita puheen keinoin. Tällaiset lapset hahmottavat eri toimintoja ja aikaa välineiden ja tilojen avulla. Näiden syiden vuoksi lasten aamu- ja iltapäiväkerhon tilat eivät voi olla samoja tiloja koululuokkien kanssa, jotta jokaisella lapsella on mahdollisuus ymmärtää, milloin koulu alkaa ja päättyy. Iltapäiväkerhossa on oltava mahdollisuus pienryhmämuotoiseen kerhotoimintaan.

Koulun piha-alueiden käyttö on toteutettava siten, että kaikki oppilaat voivat lähtökohtaisesti ulkoilla samalla piha-alueella. Pihassa tulee kuitenkin olla suljettava piha-alue niitä oppilaita varten, jotka tarvitsevat erityistä valvontaa. Piha-alueen on oltava osittain katettu, jotta siinä voidaan ulkoilla säällä kuin säällä. Molemmat pihatilat tulee olla tasapuolisesti kaikkien koulun oppilaiden käytettävissä. Leikkipihat on eriytettävä pääsisäänkäynnistä siten, että leikkipihat ovat suojassa autoliikenteeltä. Koulutaksilla, tulee olla mahdollisuus ajaa sisäänkäynnille katoksen alle, jotta kouluun tulo on huonoissakin sääolosuhteissa mahdollista. Koulun pihassa tulee olla varastot lasten lelujen ja välineiden turvalliselle säilyttämiselle. Koulun pihan tulee olla sellainen, jotta se mahdollistaa sujuvan liikkumisen ulkona myös apuvälineiden avulla.

Toimivan kouluintegraation toteutumiseksi ehdotetaan perustettavaksi kaikkien kouluintegraation osana olevien koulujen opettajista koostuvaa opettajien pedagogista suunnitteluryhmää, joka toimii suunnittelutoimikunnan rinnalla.

Toimivan pedagogisen integraation mahdollistamiseksi koulussa tulee olla kaikille opettajille yhteinen opettajanhuone.

Luokassa on oltava ergonomisesti säädettävät pöydän ja tuolit. Pöydän äärelle on päästävä myös pyörätuolilla.

Vammaisten lasten koulussa lasten tarpeet tulee huomioida kokonaisvaltaisesti siten, että koulussa on mahdollisuus tarpeelliseen lepoon ja rauhoittumiseen tämä mahdollisuus on huomioitava erityisesti aamu- ja iltapäivätoiminnan yhteydessä. Wc-tilat tulee olla suunniteltu vammaisten lasten tarpeisiin, siten että ne on varusteltu nostimella ja pesulaverilla.

Välitunneilla on oltava mahdollisuus tarjota motoriikkaa kehittävää tekemistä kaikille lapsille, myös liikkumisen apuvälineitä käyttäville.

Luokkatiloissa tulee olla riittävästi suljettavia ja lukollisia kaappeja, jotta esillä olevat ylimääräiset tavarat eivät ole häiriötekijöitä lapsille.

Lisätietoja lausunnosta antaa vammaisneuvostosta sihteeri Taina Holappa p. 044 438 4119.

Lapuaalla 5.1.2018

Paula Portin
puheenjohtaja

Taina Holappa
sihteeri